

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **FERENCZY MARGIT.** (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Az Uj Cimbora tavaszi országos rajzkiállítására
beküldött kép.

A kis haragosok.

Rajzolta és festette: Székely Jolán, Mariánus II. g. ot. növendéke, Kolozsvár.

VI. ÉVFOLYAM
24. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1938. OKTÓBER
14.

Mikor a gyermek...

Mikor a gyermek gögicsél,
Az Isten tudja mit beszél!
Csak mosolyog és integet...
Mit gondol? mit mond? mit nevet?

S mint virággal az esti szél
Az anyja vissza úgy beszél,
Oly lágyan és oly édesen...
De őt sem érti senki sem.

Hogy mit beszélnek oly sokat,
Apának tudni nem szabad;
Az égi nyelv ez. Mély titok.
Nem értik csak az angyalok.

Gárdonyi Géza.

Hogy írjuk?

Csakhamar, csakhogy, csakis, csaknem, csakoly, csakugy, csakugyan, csapda, csappan, csat, csatol, csatlakozik, csattan, csatog, cseber — de: csöbör is helyes, — cseh, csehvel, csehnek, csekély, csekélység, csekk, csekkszámla, csend, vagy: csönd (ez is helyes), csengettyű, vagy: csöngettyű, csepeg vagy csöpög, csepp, cserbenihagy.

Az én első felvételem.

A fenti felvétel az én volt osztálytársaimról, s volt tanítónőmről készült a nyáron, mint fényképész tanuló, aki e foglalkozásban komoly életpályára készülök, én magam készítettem az Uj Cimborának, s ha tetszik nektek kis cimborák, máskor is küldök nektek felvételeket.

Szeretettel köszönt benneteket:

Kulcsár Erzsébet
fényképész tanuló,
az Uj Cimborá hűséges olvasója.

TOBORZÓ.

Megint csak a kolozsvári kis cimborák kerültek a toborzó élére. Úgy látszik az imakönyvecskékjünkben már helyet is csináltak az új aranszivecskének. Legújabb eredményünk:

Bányai Károly Kolozsvár, toborozta: Szabó Mancit Dej és Rákosfalvi Ildikót Dej. Blau Éva Kolozsvár, Blau Katót Kolozsvár. Szabadi Babuka București, Szöcs Gabikát Sepsiszentgyörgy.

Tanítók, Nőszövetségek, gyermekszínelőadások rendezőinek figyelmébe!

Mikulás, karácsony, szilveszter, anyáknapja és vizsga alkalmára való pompásabbnál pompásabb gyermekszindarab sorozatot jelentetett meg olcsó árban az Uj Cimborá, füzetenként 20 Lei és 5 Lei portóköltéssel. Minden, fenti alkalomra kapható szindarab az Uj Cimboránál. Eddig megjelent füzetek: Simon Sándor: Karácsonyi örömök, á 20 Lei. Ferenczy L. Marcella — Balla Ilona: Mikulás, karácsonyi és szilveszteri szindarabok á 20 Lei. Ferenczy L. Marcella — Kirjárné Horváth S. Vizsgai és Anyáknapi szindarabok á 20 Lei.

Ezenkívül kaphatók szebbnél szebb meséskönyvek karácsonyra és más alkalmakra.

Mi a nehezebb?

Maros-Vásárhelyt történt, hogy egy második elemista kis fiútól megkérdezte a tanítója:

— Mond csak kislám, melyik nehezebb tantárgg, a számtan vagy a hittan?

— A hittan felelte a kisfiú.

— Miért a hittan?

— Azért tanító úr kédem, mert a számtant csak meg kell tanulni, de a hitet meg is kell tartani.

Jolán néni.

Találós kérdések.

Lyuk, végig lyuk, végestelen végig lyuk.

Csomó, végig csomó, végestelen végig csomó.

Mi az?

(Nádszál.)

Szüreti dal.

Irta: L. Ady Mariska.

Mondssza gyorsan kis Zsuzsika,
honnán hallszik a muzsika?
Szüretelnek kint a hegyen,
ma mindenki oda megyen.

Álljon elő hát a bricska,
kéznél legyen puttony, bicska.
Ma biztosan úgy lesz, mint rég:
Tárt karokra lel a vendég.

Piros szőlő mézédés must!
Kinálgatják Palkót Emmust.
Puha flekken, foszlós kalács:
Harapj bele kicsi Tamás!

Ha leszedtük mind a szőlőt,
eljárjuk a csüddöngölőt!
Nem is jövünk el hamarabb:
Csillagos éj leple alatt.

S z ü r e t.

Irta: Bartha István.

Cini-cini muzsika,
Táncolhatnék Zsuzsika!

Nó, ha igen, akkor erre se kell sokáig várakoznia, se neki, se másnak. Nagy ostorcsattogtatás-, kurjantástól hangos a falu már virradatkor. Minden épkézláb ember talpon s a tegnap sült kalács, meg a mézes pálinka vidám alapot vetett a mai szüretelésnek. Csengettyüs tehén-, ökörszekerek hosszú sora vetődik össze a Bércúton, amely lassan, de biztosan szuszogóssá tesz embert és állatot. A szekereken üres hordók, kádak; a kádakban asztalkendőkkel leborított s minden jóval tele — élelmiszeres kosarak. A szekerek lajtorjáin, oldalrúdjain tarkaruhás, fejkendős gazdalányok, hetyke bokrétás legények szaporítják a szót. Örülnek az életnek. Csak a köztük szorongó gyermek-népségnek van befogva a szája kivételes illedelemből, hogy ők is részesei lehetnek a szüreti örömöknek. Hej! mert nincs is szebb és élvezetesebb munkája a földet szántó, turó embernek, mint a szüretelés.

Hangos lesz a diófákkal szegélyezett szőlőhegy.

A szekerekről lerajzó fiatalság egy-kettőre neki lát a gerezdekkel gazdagon megrakott szőlőtőkéknek. Míg ők tréfálnak, szednek s csipegetik a zamatos fürtöket, addig a barna arcú, harsa bajszú férfiak a hordókkal, kádakkal ügyes-bajoskodnak. Jó is, mert már jönnek a hátikosaras, puttonyos s kézikosaras legények, lányok s fiatal menyecskék s tette-tést színelve kárpálódnak, ha várniok kell egy-két percig. Itt már csintalanabb beszéd pajzánkodik a nyelvek hegyén: hozzáértőbbek űzik! Élce, dévajkodás, selymaságok sziporkáznak szóban és huncutkás tettben. Cseng a hegyoldal a nevetésüktől.

A précsavarók infeszülten s hallgatagon tolják körbe az újmódi présből kiálló rúdakat, de akire szőlőtaposás jut, az szilaj mókásan táncol, ugrál mezitlábasan a gerezdekkel félig telt kádban. Kezeivel hadonász, pattogtat s olyan rigmusokat kurjant, hogy aki hallja, nevében a hasát fogja.

Bizony, kiverseli a közismert falusiakat:

Pocó Pistát, hogy már nem legény; Bityikót, hogy méregduda; Kókót, hogy gyakran nézi az üvegek fenekét; Furcsa Gergelyt, hogy a ravaszágtól megkopaszult... Papot, mestert, ahogy épen eszébe jut. Csak legyen valakinek törtcserepe! Asszonyt, leányt, mindenkit kirak a vászontáblára. Magáról se feledkezik meg: Ide lábam ne tova, ne menj brinzás faluba, mert a brinzás faluba... Tapintatból elnyeli az utolsó sort, mert utóvégre még se jó harcba keveredni a fehérszekerekkel. Magos jókedvében még az állatoktól se fér el. A szelid juhról például ezt mondja: Ujuju! Megdöglött a suta juh, nem kell neki több sarjú!

Nem is csuda, ha jó a kedve, mert immár a maga taposta hegylevét óborral keverten nyújtja fel hozzá a gazda virágos kancsóban.

— Nesze, Minya, rádolgoztál!

— Özvegy emberféle, te, mustos bortól félhet-e?

Persze, jó „cugja“ van s a kancsóban egy csepp nem sok, annyi se marad, dehát ki bánja ezt!

A szegények rosszul táplált gyermekei is ott ögyelegnek délfelé. Van aki megkérdezi őket:

— Van-e szőlő, lágy kenyér?

— Van, akinek van! — válaszolják alázatosan.

— Na, nesztek, hogy legyen nektek is.

Egy-egy karéj kenyér, sarkalat kalács, két-három szőlőgerezd kerül a kosarukba. Musttal is megkínálják néhol őket... S úgy örvendeznek szegénykék, mintha az övék volna az egész hegy. A szedők már messze fenn járnak a keskeny, sirinka földön.

— S ha, te, ha! — Muzsika is cincog valahol. Hát a „fistések“ hogy' maradnának el?

— Gazsd' uram így, g azsd' uram úgy... Egy jó ropogóst... vagy éppen talp alá való! — Délebed szünetében táncra perdül a muzsikások köré csoportosult fiatalság; „Zsuzsika“ ugyanvaló!

Este úgys folytatása lesz ennek a délitáncnak valamelyik háznál; attól eltekintve egy kis „csüddöngölő“ itt se árt a szőlőhegyen. Pisztoly is durran, „a fehérség sikolt“, visítzik. Aztán megint szétozsolnak, ki-ki a maga szőlejébe.

A gyermekek kissé túlozzák már a szüreti állapotot: boldog andalgással dőlőngélnék a szőlő útjain. Torkig ették-itták magukat s azt hiszik, hogy ők a világ veresei s nem adnák magukat egy vaklóért!... Egyébként most a hozzátartozók se sokat törődnek velük. Kútba nem eshetnek, veszedelmes tüzet nincs hol csináljanak: hadd csatangoljanak itt a gyepon belül. Az ünneplő gúnya úgys felszentelődött már s arcukon is meglátszik a „szőlő édessége“.

Legvégül a pásztor jelenik meg a szőlősgazdáknál. Neki „most adózik az egész hegy“. Hogy a kalapja félrebillent, hogy a lépése bizonytalan, fel se tűnik senkinek: már nem felelős!

Mindenütt kínálják s ő mindenütt „igényli“ a kínálatot. „Felhajt egy pohár bort s ez a köszöntője: Adjon Isten bővebb termést jövőre!“

Kerekes Piroska

Írta: B. Csűrös Emília.

Kerekes Piroska édesapja napszámos volt. A falun kívül laktak egy magas domb tetején, félig földbesüllyedt, kiesi házacskában. A nagygazdák leányai nem szívesen játszottak Piroskával, mert sohasem volt új cipője és a ruháskáit is mindig másoktól kapta, mikor azok már szintelenek és foltosak voltak. De Piroska azért nem búsult. Volt egy igen kedves játszópajtása: a Sajó. Öreg kutya volt már, de, ha Piroska fogócskázni akart vele, Sajó olyan fürgén szedte öreg lábait, hogy senki sem érte utól.

Piroska édesanyjának egy szép napon rossz levelet hozott a posta. A szomszédos városban lakott a testvére, aki súlyos betegségben arra kérte, hogy jöjjön el hozzá.

Igy hát Piroska egyedül maradt az édes apjával és Sajóval. Ez még nem lett volna nagy baj, de Kerekes Andrásnak, Piroska apjának közben olyan munkája akadt, hogy ő sem jöhetett haza éjszakára.

Csúnya, szeles idő volt, sokat esett akkoriban az eső, a folyók megdúzzadtak. Piroska is sokszor elnézte kunyhójuk ablakából a Marost. Milyen nagy lett! Milyen széles! Alig látszik a túlsó partja.

Piroskáék háza előtt nem volt sem fa, sem kerítés, jó messzire ellátott a kislány a folyó fölött. Hogy egyedül maradt éjszakára, sokáig nem szállt álom a szemére. Egyszer csak felült az ágyban.

— Micsoda zúgás, mormolás ez? — tűnődött.

Kínézett az ablakon. Fekete, rongyos felhők közül kivillant a hold és a sárga fényben azt látta

Piroska, hogy nem egy Maros, hanem tíz, száz, ezer Maros zuhog egymás mellett.

— Jaj, ha ez az óriási víz rázúdul a falura! — szíte megdermedt benne a vér, amint elgondolta. — Az emberek alusznak, jön a víz, mindenki meghal! Az Isten legyen irgalmas a falunak!...

Aztán hirtelen gondolt valamit:

— Fel kell ébreszteni az embereket! Senki sem tudja, milyen veszedelem közeledik. Nem tudnak elmenekülni.

Jeges kéz markolta össze a kislány szívét.

— Siessünk, Sajó! Gyorsan

Cipőt sem húzott, kendőt sem kapott magára, hanem száguldott, repült a rövidebb gyalogúton lefelé a dombról:

— Emberek! Ébredjete, jön az árvíz!

Az emberek kinéztek az ablakon és amint a rohanó Kerekes Piroskát meglátták keresztet vetettek magukra:

— Mi történhetett szegénnyel? — kérdezgettek.

Piroska a harangozó ablakát verte:

— János bácsi, verje félre a harangokat! Itt az árvíz!

János bácsi egy pillanat alatt a toronyban termett. Onnan már látta, hogy a kislánynak igaza van. Éjszaka, orvul támadt a Maros a falura. Két kézzel markolta meg a kötelet, húzta, rángatta a harangot. Olyan kétségbeesetten szólt a templomtorony zengő lelke, hogy még a félholt emberek is kiugrottak az ágyból. És szállt a kiáltás házról-házra:

— Menekülni emberek, jön az árvíz!

Gyermeket, gabonát, ruhaneműt, csirkét, li-

bát, ökröt, borjút mentettek az emberek a falu dombos része felé. Mindenki azt vitte, ami a legdrágább volt neki. Mert a Maros gonosz, fekete hullámaival mindent kimosott a partján meghúzódo apró házacskákból. Mire felvirradt a reggel a sok szomorú ember könnyes szemmel nézte egymást.

Bizony sok mindent elvitt a Maros. A bíró csöndes, komoly szavával így vigasztalta az embereket:

— Ne búsuljunk emberek! Ad az Isten mást annak a helyébe, amit most elvesztettünk. Az a fő, hogy mindnyájan életben vagyunk, adjunk hálát érte az ő szent nevének!

Az emberek imádkoztak. A nagy menekülésben senki sem vette észre, hogy a harangozóék háza előtt egy kislány a földre esett, gyöngye tüdejéből sűgárban szökken ki a vér. Azt sem hallotta senki, hogy egy fogatlan kutya milyen fájdalmasan vonított a kislány mellett. Senki sem látta, hallotta őket. Mindenki csak magával törődött. Aztán jött a Maros. Először csak símogatta, cirogatta az ájult kislányt, meg a kutyát, aztán felemelte és gyöngéden ringatta őket, végül felkapta és zúgva, mormolva rohant velük gyorsan előre... előre...

*

A menyországból kíváncsian lesnek kifelé az apró angyalkák:

— Jön, mingyárt itt lesz! — örvendeznek.

Végül is megzörgetik az ajtót és egy őrtálló nagyobb angyal bekiáltja:

— Új angyal érkezett! Kerekcs Piroska!

Az apró angyalok még az ujjacskájukat is a szájukba kapták a nagy csodálkozástól. De hát hogy is ne csodálkoztak volna, mikor a hosszú, fehérszárnyú angyal mellett ott lépegetett az öreg Sajó is. Csakhogy nem volt ám lompos, sáros, fogatlan, vén kutya többé, — hanem akár hiszitek gyerekek, akár nem — színaranyból volt annak minden szőre-szála.

Csaptak is hirtelenében olyan játékot vele az apró angyalkák, hogy azóta sem emlékeznek akkora csillaghullásra az emberek, mint amilyen az volt. Pedig elég régen volt, mert azóta Kerekcs Piroska apja is, anyja is feljutottak már a kislányukhoz, akinek nevét szeretettel és hálával emlegetik mai napig is a szülőfalujában

Feministák.

Irta: Földes Zoltán.

(Babus 14 éves és Terike 8 éves leánykák. Uri-szoba. Babus „nagyos” és sokatmondó. Terike, a kis kíváncsi.)

BABUS: Valóban türehetetlen, hogy a XX. században így meg legyen vetve a nő. Hallottad Giza, a nagylány nővérünk, hogy mondja: „Jogot a nőknek!”

TERIKE (kiváncsian): És mi is az a jog? Nagyon kíváncsivá teszsz!

BABUS: Hát tudod, kérlek szépen... De előbb tegyem föl a Karcsi szemüvegét, így la!... Jól áll nekem?...

TERIKE: De mi is az a bizonyos női jog?

BABUS: Hát az, kérlek szépen, egyszerűen: a minden. Hogy pl. a nő — már mint jómagam is! — bárhol megjelenhessek, ment a férfiak... lovon, avagy gyalog, biciklin, vagy triciklin. Szivarra gyujthassak, mint akár a Karcsi...

TERIKE (lelkesezve): Aztán tehesz a fejed bubjára klakkot, derekadra villásfarku frakkot, kezecskébe sítapalcát.

BABUS (fölnnyel): Te kis csacsi, hát persze. Mindjárt meg is próbálhatjuk. (Kutatnak a szobában. Magas cilinderre, szivarra, botra akadnak. Még egyes szemüvegre is. Babus cilindert tesz és bottal sétál a tükör előtt. Szájában csokoládé cigaretta.) Nos, nemde jól festek!

TERIKE (összeüti a kacsóit): Szavamra mondom, egy valódi nagylány vagy, olyan — hogy is mondjam — fiús!

BABUS (fölnnyel): Te kis csacsi, nem fiús vagyok, hanem modern hölgy!

TERI (elképedve): Mi, te?

BABUS (hangsúllyal): Mo-dern hölgy! Egy valóságos feminista!

TERI (összecsapva kezét): Mi-i? Fenemiska?

BABUS (korholón): Ó, te kis liba! Nem fenemiska, hanem fe-mi-nis-ta!

TERI: És az mi, kérek?

BABUS (oktatva): Az, tudod, egy olyan mai nő, aki lépést tart a korrallal. (Mély lélekzetet vesz.) Legalább így mondta Karcsi, aki hétokos! Tudod, a feminista hölgy nem elégszik meg a szivarral, frakkal, klakkal, no, meg a bottal (suhintja), hanem (feltolja a szemüvegét, orrhangon): követeli a maga jussát az élet minden vonalán!

TERIKE: Ej, hogy ej!

BABUS: Úgy a'!

TERIKE: Hogy érted ezt? Szólj, mert te olyan okos vagy, mint egy fe-fe-fe, fene-miska!

BABUS (*toppant*): Mondtam már, hogy feminista. (*Járkál, bottal, időnkint megáll, s profeszszorosán magyaráz.*) Aki követeli a maga jussát, kérlek szépen!

TERIKE: Igaz, igaz! Én olyan csacsi vagyok. Tehát, hogy követeled a justt azokon a — azokon a — vonalakon?

BABUS (*tovább alakít*): Hát úgy, hogy nekünk — nőknek — legyen szabad ügyvédeké, közjegyzőkké — —

TERIKE (*félbeszakítja*): Csak mind ekké? okká nem?... Például: hadnagyokká...

BABUS: Eh! Csak ekké: polgármesterekké, miniszterekké...

TERIKE: ...ezredesekké.

BABUS: Hagyj már békét a hadseregnek.

TERIKE: Tehát miniszterekké lenni. Úgy-e a miniszterek olyanok, akik kis pirosas ruhákba öltözködnek és a papoknak segédkeznek a templomban?

BABUS (*affektált kacagással*): Ha-ha-ha! Te kis butácska! Azok nem miniszterek, hanem minisztráns-gyerkőcök (*mutatja a kezével, hogy kicsik*): ekkorák, ni. A miniszter az szörnyű nagy úr!

TERIKE: Nagyokat kiált, úgy-e? és inas viszi a kanalat a szájához, amikor eszik?

BABUS: No, nem éppen! De tudod... ezt Karsai mondta, hogy a minisztert meginterpellálják, s ő ha akar: felel, ha akar: nem. Hát ez nem nagyuraság, he? Aztán bársonyszékbe ül, így ni! (*Mutatja.*)

TERIKE: Csak úgy... magától? Akkora nagy úr!

BABUS: Hát csak nem ültetik le a székre is, le tud az ülni magától is, ha még nem nagyon öreg.

TERIKE (*észbekap*): De nézd, a minisztráns is beleül a pappal a piros bársonyszékbe vecsernyekor, s az mégsem nagyúr.

BABUS (*megakad, gondolkodik*): Hát tudod... nem mondom... abból is lehet nagyúr — idővel... Előbb talán minisztráns, később harangozó, vagy segédpap, aztán káplán — s a káplánságtól már nincs is olyan messze a püspöki szék... Csak egy kis küzdelemre van még szüksége a feminizmusnak és tér nyílik, kérlek az érvényesülésre! És akkor (*göggösen*): és akkor mi

nők is urak leszünk. (*Vidáman.*) S ha végigmegyünk az utcán, mindenki csodál rangért, előkelőségért és azért, mert...

BABUS és TERIKE (*bottal a kezükben, szemüveggel orrocskájukon, taktusra lépkednek körül, énekekkel*):

Úgy megyünk az utcán,

Mnt két grácia,

Raj-tunk van a sikk és

E-legánzia!

Mi vagyunk a delnök,

Éke — ékesek.

(*Dühös fejrázással.*)

S aki mer nevetni,

Arra mérgesek!

(*Meghajolnak a közönség felé és leülnek. Megint tárgyalnak.*)

BABUS: Szép álom! Csak (*sóhajt*) a papa ne volna oly nagy ellensége a női emancipációnak.

TERIKE: Milyen cipónak?

BABUS (*hangsúllyal*): Az emancipációnak, azaz — amint ő mondja — a nők uraskodásának. És képzeld, azt mondta, kitépné minden hajamszálát, ha észrevenné, hogy én kezdem utánozni a modern különcöket! Képzeld, így mondta, hogy modern különc, ami egy fokkal több a közönséges különénél.

PAPA (*öreges, dörgő hangja hallszik kívülről*): Azok a különcök, azok a modern különcök. Képzeld, anyus, láttam künn a Vadász-téren ketőt hochcylinderben és nadrágban, vagy mi a szösmöte volt rajta!... Oda akartam rohanni, hogy ezzel a bottal ni, leüssöm az üres emeletet a bubiukról s aztán (*ráüt valami asztalra. A kislányok megszeppenve hallgatnak*) kiporoljam a német bugyogójukat. De a rendőr megakasztott... Hát az rendőr? Mi? A nő ne legyen feminista, hanem legyen jó feleség és háziasszony!

MAMA: Igen. És főképp legyen jó édesanya. A mai leány eszményképe ne a lovarnő, filmsztár legyen, hanem a jó édesanya.

TERIKE: No, hallod, Babus, jó lesz lerakni ezeket az izéket... Hanem így lepnek meg bennünket és mi kapunk majd a különcöknek szánt orvosságból. (*Hirtelen leraknak cilindert, szemüveget, botot.*)

MAMA (*kiált*): De hát hol vagytok, gyerekek? Bent vagytok a belső szobában? Jertek elő!

BABUS (a magas kalap s bot felé): Ágyó, feminizmus!

TERIKE (nevet): Ágyó!

BABUS és TERIKE (táncot lejtve, énekkel kerülik meg a szinpadot):

Fura delnök, ejha!
Mi mégsem leszünk,
Klakkot, cilndert buksinkra
Bizony, nem teszünk.
Nem kell, nem kell, nem kell
Klakk és sétabot.

(Esküre emelt ujjakkal.)

El nem hagyjuk mink a
Régi alapot.

(Csókot dobva a közönség felé, elszaladnak.)

Jegyzet: Az ének lehet hasonló méretű nótá dallamára.

Jó barátok levelei.

Irja: Magyar Gyöngyvér.

Kedves Attila!

Gratulálok, hogy olyan ügyes kertész lettél, még fát is szemzel.

Meghiszem azt, hogy szerettél volna velünk lenni. A vár nem fõrog sem kakas-, sem kacsalábon, mert egy nagy sziklába van beépítve, — úgy-e ott hagytam el, hogy az alagúthoz értünk?

Nós az alagútat ki kellett kerülnünk (nem szabad benne járni, katonák őrzik) s amint elhagytuk baloldalt, mindjárt egy gyönyörű víz-esést pillantottunk meg. Egy szikláról hat méter hosszan zuhog alá a Körösbe. Csupa fehér hab. Azt hiszem, a habkirály kisasszonynak ruhája itt készül.

Egy gyalogjáró hidon átmentünk a Körösön fel a vendéglőhöz, a régi Zichy-nyaralóhoz. Rövid pihenés után bementünk a Zichy-barlangba. A barlang szája vasráccsal van elzárva. Mikor megláttam, arra a vasorrú bábára gondoltam, aki Jancsit, meg Juliskát ketreche zárta. A rács alatt apró, gyors folyással nyargalt kifelé egy kristálytisza patak. Elöttünk óriási sötétség tátongott, mintha csak egy sárkány gyomra lett volna. A vezető lámpát lóbálva ment elöl. Bent tompa morajlás hallatszott. Mintha egy varázsló barlangjában lettünk volna. — Hát még mikor megláttam a kövémeredt kígyót, hétfejű sárkányt, az elefántot, a krokodilust! Biztosra vettem, hogy itt csak varázsló lakhatik. De édesapám megmagyarázta, hogy a földrétegen felülről lefelé szívárgó szénsavas víz, az útjába eső meszet feloldja s amint a barlang boltozatáról leesepeg,

a mész kiválik belőle s a víz elpárolog. Az így egymásra hulló vízcseppekből alakulnak ki aztán azok a csodálatos állati, emberi s növényi formák.

De most már megyek zongora órára. Addig is ölel szeretõ barátod:

Gyõzõ.

Kedves Attila! Velem ne gúnyolódj. Én jól tudom, hogy nem vagyok szép. De képzeld, a muskátlimnak egyes levelei elszáradnak. Nem tudod, mi lehet az oka? Ha igen, írd meg. Szeretettel gondol Rád:

Enikõ.

Kéz a kézben s palatábla,
Úgy megyünk az iskolába,
Ahol vár ránk sok más pajtás
Kacagó víg gyermek-hajtás.
A táblára betűt írunk,
Sírni azért sohse sírunk,
Mert, akik már oda járnak,
Mind tanító szóra várnak
Nyif-nyafogást nem ismernek
Pisszegni is alig mernek.
Kéz a kézben s palatábla,
Úgy megyünk az iskolába
S úgy telik el minden óra,
Hogy tanít a szépre, jóra.

Lurkó Tamás esete.

Irta: Teleky Dezső.

Lurkó Tamás — így csufolták —
Hasrafeküdt künn a padon...
Henyemódon lustálkodva,
Bizony unta magát nagyon.
Pedig egy kis tevés-vevés
A ház körül mindig jól fog,
De Tamás, ha kóricálhat,
Tekereghet, csak úgy boldog.

Amikor ottan unatkozik...
-- Semmihez sem volt ma kedve --
Nagyhirtelen eszébe jut
A szomszédék almás kertje.
Már nem sokat elmélkedik!
Talpra ugrik s pár perc múlva
Bennterem az almák között,
Kerítésen általbújva.

Jól ismeri mind a fákat...
Mindegyikből bőven evett.
Ez itt parmen, ez itt batul,
Ez papalma, ez meg renett.
— Teletömöm zesebeimet
Amint lehet most az egyszer!
Jó nagy zsebet varrt a szabó,
Mondhatom, hogy okos ember! --

— Noha okos, én sem vagyok
Tökkel ütött éppenséggel! —
S már is mint a harkály kúszik
Az ágak közt vidám képpel.
Nemsokára négy-öt zsebet
A sok alma kiduzzasztja...
Több már nem fér... de mit vétett
Ez az árva matróz-sapka?

— Ezt is jól kell megtölteni,
Ne érezze magát árván! —
S úgy dolgozott Lurkó Tamás
Mint az irtó pestisjárvány.
...Ahogy dolgát elvégezte,
Leugrott az édenhelyről.
Éppen jókor! Szomszéd uram
Mindent látott a közelből.

Bokor mögül kiugorva,
Lurkó Tamást ráncbá szedte.
S hogy ne legyen tökkel ütött,
Sombotjával ütögette.
Az alma mind ottan maradt,
Csak a verés a Tamásé...
De legalább megiznulta:
„Ne nyúlj ahhoz, ami másé!”

Az ország gyermekeinek öröme!

A „Germandrée-Paris” szappangyár jubileuma alkalmával.

**Jutalmul tanulságos, mulattató versenyek,
meglepetések és ajándékok!**

Mult számunkban hirt adtunk azokról a nagy versenyekről, melyeket a Germandrée Paris rendez 120 éves jubileuma alkalmából, hogy az egész ország gyermekeink örömet szerezzenek.

Ismételjük a gyermekek által megoldandó három feladatot:

I. Milyen módon lehetséges három személynek, akik egymásnak 2—2 ezer Lei-el tartoznak, hogy ezt a hatezer Lejes összetartozást 1—1 ezer Leivel kifessék és még azt is mondják egymásnak: köszönöm!

II. Miért csatlakoznak vajjon egymáshoz azok az állatok, amelyek különben semmiféle rokon kapcsolatban nincsenek egymással? Azok, akik hegyeinkben időztek, észrevehették, hogy a mező különböző madarai és a juhnyájuk között bizonyos társas viszony van. Miért helyezkednek ezek a madarak a juhok hátára? Vagy a kis Bufág madár miért él mindig a rinocerosz hátán, anélkül, hogy ez bántaná őt? A szörnyű cápa, a tenger réme, miért védi a kis Remora halacsát, amelyik minden útján követi? Mi az értelme a két zarándok társulásának, melyek közül az egyik vad, a másik pedig gyenge és tehetetlen? Miért élnek közösen a tenger fenekén élő virágok a halakkal, a hernyókkal és a tüskésbőrűekkel?

III. Mi a szappan?

A felelet erre a kérdésre legfönnebb tizenöt szóból állhat és könnyen, érthetően, tudományos magyarázat nélkül kell azt megadni.

A feladatok megoldását a Germandrée Paris gyár címére kell küldeni: Bucuresti, VI. Str. Bozianu 27.

A leghelyesebb megfejtések jutalmazásául többek között a következő díjakat osztjuk ki:

Kézpénz-jutalmak:

I. díj	Lei	5.000.—
II. „	„	3.000.—
III. „	„	2.000.—
IV. „	„	1.000.—
10 nyeremény	á	500.— Lei

Gyermekek! Mindnyájan vegyetek részt ezen a versenyen és buzdítsátok barátaitokat is. Postaköltség megtakarítása céljából több megfejtést is lehet egy borítékban küldeni.

Címeiteket szépen, pontosan írjátok le, név, születési év, város, ucca, házszámmal együtt és küldjétek el a Germandrée Paris gyárnak legkésőbb október 15-ig.

Villám II. vándorlása.

Írta: *Ilus néni.*

— Hát nem bánom, — mondtam ki a könyvmű szót, — hozzátok el. De mindent ti vállaltok, ami baj lesz vele. Ti takarítottok utána, ti etetitek és ha mégsem lehet itt tartani, ebben a kicsi lakásban, akkor elajándékozuk.

— Akkor el is hozom, — sieett a nagyobbik fiú, — mert egy félóra mulva már másnak adják.

Tudja Isten, magam is régen vágytam egy kis kutya után, mert otthon eltiltotta szegény anyukám és sohasem volt a háznál kutya. A tilalom oka az volt, hogy éppen engem két éves koromban egy veszett kutya megharapott és persze utána a kínos Pasteur-oltások és az ezzel járó aggodalmak következtek.

Villám kettőt tehát — rövid vita után — még én kereszteltem el Villámnak, H. G. Evarts hasonló nevű könyve után, amely nagyon tetszett mindnyájunknak.

Szó, ami szó, „Villám kettő“ nagyon cukros kis farkaskutyakölyök volt, éppen háromhetes, szegénykét az anyja mellől hozták el hozzánk. Képzhető, hogy ez mennyire nem volt kellemes neki. Jenő, a nagyobbik fiú, állandóan keblén melengette volna, ha megengedjük neki, de ezt a galandféregre való tekintettel (melyet a kutyától kapni lehet) szigorúan megtiltottuk. A kisebbik, Gábor, le nem vette róla a szemét, állandóan gügyögött neki: „kutyóka, Villám, stb.“ A szeretetben nem is volt hiány, még a házvezetőnőnk is kedveskedett neki, holott előre látta azokat a „tulórákat“, amiket neki „Villám II.“ okozni fog. Nem volt más hely, kitettük az erkélyre, szeptember első felére való tekintettel — úgy gondoltuk — még nem fog megfázni, különösen, hogy tollpíhész párát és flanelt pokrócot tettünk oda neki.

Úgy látszik Villám II.-őt ez a gondoskodás nem elégtette ki, vagy ő is, mint más szopós, most ismerkedvén meg az életben őt környező dolgokkal, csodálkozását csakúgy, mint nemtetszését nyafogásban és sírásban fejezte ki. Elég az hozzá, kora hajnalban már alig kibírható szűkölés, nyivákolás, sírás kergette el az álmot szemünkről. A két fiúnak egyéb sem kellett, vékony pizsamában futottak ki a hüvös reggelben az erkélyre: Gábor, aki tegnap óta köhécsett valami kis légesőhurttal, meztláb állott az erkély köves padlóján, (hallottam is egyre erősbödő köhögését, be is kergettem őt azonnal). Jenő szintén tüszkölni kezdett a szokatlan hüvös levegőben. Mit tehettem egyebet, fáradt voltam, ismét elaludtam, annál is inkább, mert időközben a nyivákolás megszűnt. Rövid idő mulva azonban enyhe nyögdecseles, szokatlan hangok és Jenő állandó jövés-menése ismét felébresztett. Rémülten láttam, hogy Jenő vacogva, teljesen összefázva ott áll az erkélyen, a kutyas az ölében, jól bebugyolálva a pihés párnába és flanelba. Persze Jenőt is beker-

gettem és betakarítottam, megengedve neki, hogy inkább benn dajkálja Villámot. De aztán megint csak járás-kelés, szöszmötélés, Villám tejet kért, azután szobatisztatlanságából következő dolgok történtek, amelyeket el kellett takarítani, szóval nyugalomról, vasárnapi pihenésről szó sem lehetett. Regina is dühös volt, mert férje Lajos a heti sok munka után sem tudott aludni az állandó jövés-menéstől, kutyaetetéstől, tejmelegítéstől.

— Ne busulj, — vigasztalt a bajok értelmi szerzője, férjemuram, — kiadjuk a kutyát falura, ott nagyon fognak neki örülni és vigyázni fognak rá, majd én kiviszem.

— De mikor? Nem lehet sokáig itt tartani, mert senkinek nincs tőle nyugalma és az iskola is megkezdődik, majd a gyerekek tanulni sem fognak, csak a Villámot fogják ajnározni!

Persze kérdésemre nem kaptam pontos feleletet.

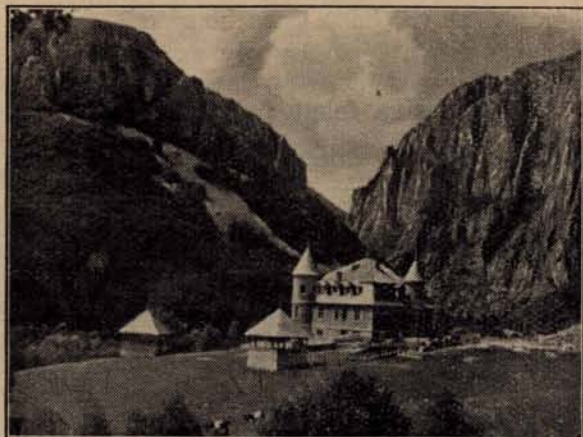
— Én pedig sokáig nem tartom itt, — kardoskodtam a fiúk esdeklő pislantásai dacára is, — el kell ajándékozni, — szólt a hadizenet.

— Nagyapi elvállalta, — esengett Jenő, — ő biztosan gondozni fogja.

— Ó igen, — hagytam rá, amíg meg nem unja, de a többiek a házban mit fognak hozzá szólni?

Vége mégis az lett, hogy a Villám II. Nagyapihoz került. Ha azelőtt valamennyire meg lehetett valósítani a gyermekek napirendjét, most arról szó sem lehetett. Állandóan útban voltak Nagyapihoz. A Villám így, a Villám úgy, tanulás, hegedű, zongora mind másodrendű dolog. Ez így tovább tényleg nem mehetett.

Hosszas tanácskozás után Villámot szépen becsomagoltuk és egy kilyukatott dobozban tette élete első útját autóbuzson és megérkezett a régi családi kuriába. Ez paradicsom volt Villámnak, mert itt volt udvar, kert, rossz idő esetére hatalmas konyha. Szóval itt ütött tanyát Villám. További sorsáról majd később mesélek.

A tordai hasadék festői szépségű környéke. Előtérben a Bors Mihály által épített turista menedékház.

Kukorica hántás.

Irta: **Kirjákné Kovács Emma.**

*Az eresz alatt óriás halom
Parányi mécses pislog a falon.
Est kapujába a hold is kilép,
Csillag-csibéit terelgeti szét.*

*De jobb idelent, lányok, legények
Biztatják egymást, ki a serényebb.
Pőrére hántott kukoricacső
Dús garmadája egyre nő, csak nő.*

*Pattog a tréfa, csendül a nóta,
Nem kell karmester és nem kell kóta.
A szívekből zeng az öröm dala,
Az áldott Isten bő áldást ada.*

*Ugrál, fickándoz víg gyermek sereg,
A hántalékba bukfenceket vet,
Kórusban kurjant egész banda fel,
Ha egyik, másik piros csövet lel.*

*Félre húzódott ott kettő-három,
Zsenge málét süt izzó parázson.
Édes sóvárgás ömlik rajtuk szét,
Már illatából élvezik ízét.*

*Amott egy csöppség boldog egyedül
Kopasz csuszkákkal vígan hegedül,
Angyali mosoly sugározza be,
Kis szívében zeng a legszebb zene.*

*Csecsemő visong az anyakaron,
Elvinni innen nicsen hatalom.
Keze lába jár, gyűgyög, gögicsél,
Csöpp lénye újjong, ő is él, ő is él!*

*Finom sült tököt osztogat széjjel.
A gazdasszony most tele köténnyel
Gazduram is jön egy nagy butykossal
Tele szippantá szép, piros musttal.*

*Elfogyott a must, elfogyott a dal,
Pihenőre, tér a víg munkás raj.
A nehéz rakás olyan könnyű volt,
Mert a szívükben szeretet dalolt.*

*És szétoszlamak, ki-ki hazatart,
Utánuk a csend felissza a zajt,
A boldogsághoz a sok oly kevés,
Nem kell semmi, csak megelégedés.*

Befut néha a csiga is.

Irta: **Vadnay Dezső.**

Egyszer egy kis gyikocska találkozott az úton egy házikóját magával vonszoló csigával s gunyosan szólította meg:

Hova, hova édes komám?
Hova lépkedsz oly szaporán?

A kis csiga felelte:

Túl az erdőn, kéklő hegyre,
Ahol a nap sohse megy le.

— Csak nem várat akarsz ott foglalni? gunyolódott tovább a gyikocska.

— De bizony eltaláltad! — felelte a csiga. — nagybátyám ugyanis, aki a csigák közt a leggazdagabb volt, reámhagyta csigapalotáját s benne minden kincsét, most azért megyek oda, hogy birtokba vegyem.

— Kár fáradnod, — szolt újból a gyík, — ezzel a gyorsasággal ítéletnapig sem érsz

oda, addig pedig te is nagybátyád után pusztulsz. Úlj inkább a hátamra s az örökség feléért elviszlek odáig.

Hát jó, a csiga felkapaszkodott a gyikocska hátára s úgy mentek tovább. A gyikocska fűgén csuszott el a füvek között, bokrok alatt s egy-kettőre elérték a kéklő hegyet, de a csigapalotáig még jókora volt az út. Azt mondta a gyikocska:

— Most már szállj le pajtás, mert elfáradtam s a hegytetőre amúgy sem tudnák felvinni. Most gyere a saját lábodon, én meg előre sietek, nehogy a pompás palotát más vegye birtokába. Majd odafönn megvárlak.

— Legalább pihenj egy kicsit, — szolt a csiga, — még valami bajod eshetik ott egyedül.

De a gyikocska nem lehetett lebeszélni a szándékáról, nagy sietve tova csuszott. Az aranyló nap fényében nemsokára meg is pillantotta fenn a csillogó csigavárat s most még mohóbban, gyorsabban szedte lábait. Mikor azonban már majdnem közel jutott hozzá, csak épp néhány köszikla választotta

el tőle, az egyik mögül valami sziszegés felől hallott, a következő pillanatban pedig egy hosszú kígyó bukkant eléje, száját kitévte s mereven nézett az ijedt gyikocskára.

Az, szegényke, meghiökkenve torpani meg, egy darabig farkasszemet nézett a kígyóval, majd megbűvölve sétált be annak nyitott szájába s lesiklott a torkán.

A kis csiga most már egyedül folytatta az útát s pár nap múlva elérte a csigavárat.

— Ej, — gondolta magában, — az ő utitársa azóta már rég kipihente magát benne s ő csak most jutott el nagy gondjai, fáradtságával. Alig várta, hogy betegye a lábát. Nyájasan köszönt be, de csak a csigapalota visszhangzása volt a válasz. Szétnézett a palota minden szobájában, de sehol senkit, csak a nagy ürességet találta.

— Lám csak, — szolt önelégülten, — akármilyen lassan is járok, mégis elhagytam a fürge gyikocskát...

A nagybányai nyári találkozó.

(A szerkesztő néni nyári emlékeiből.)

Látom a leveleitekből, hogy szépen sorra beszámoltok a nyári élményeitekről. Ha tá, úgy illik ugyebár, hogy én is beszámoljak hol, merre, mit csináltam? Merre töltöttem a nyarat?

Azt már írtam nektek, hogy milyen kedves volt a sülelmedi kis cimborákkal való találkozó? Horváthné P. Erzsike tanítónéni, meg a szatmári kis cimborák beszámoltak a szatmári nagy találkozóóról. De nem tudtok még semmit a nagybányai találkozóóról. Mert itt is volt, amint a fenti cím mutatja.

De mondtam én eddig is és mondom most is, hogy a kis cimborák valahogy a jó Isten tenyerében vannak, az ő dolgaikra még külön is vigyáz a jó Isten. A szatmári találkozót már nem is hittük, hogy meg tudjuk tartani, úgy esett nap — mint nap az eső. Keseregtek a cimborák s kérték szépen a jó Istent, hogy adjon nekik szép időt. S mi történt? A kirándulás előtti napon elállt az eső, hogy felszikkadhatott a föld. A kirándulás napjára olyan gyönyörű idő lett, hogy még felhő sem volt az égen. Másnap megindult újra az eső. Esett egész héten. Jaj, mi lesz most már a nagybányai kis cimborák találkozójjával? Nem lehet majd megtartani. Jön a szombat. Gyönyörűen süt a nap. Szárad a föld. Másnap, vasárnap, — remek szép, nap-sugaras, meleg idő. Délelőtt templomba megyünk. Templomozás után a piactéren sétálgatunk. Itt is feltűnik egy izgatott kis cim-

bora, ott is. Lesz délután találkozó? Lesz bizony! Még játék is és mindenféle tarka multság — nyugtatom meg őket. A kis Henner Aranka ugyancsak tevékenykedik mellettem, rábeszél, toboroz.

A liget mellett a Gergely Gyuláék szép parkszerű kertjében van a gyermekek találkozója. Szép közönség gyűlt egybe. Ott tevékenykedik a Jótékony Nőegylet egész rendező gárdája. A gyermekek külön nagy helyet kapnak, ahol játszani is lehet. Társasjátékkal kezdődik: „Hogy a zab?“, „Jeruzsálem — Jerikó“. Gyűl a zálog. Kicsinyek, nagyok egyformán résztvesznek a játékban, még a két-három évesek is. A zálogbírószágban ítélnék a mamák is. A Bernhard kislányok mamája, meg a Henner Arankáé, sőt még főtisztelendő Feri Vilmos tanár bácsi is, aki véletlenül sodródik közénk, de végül is jól érzi magát a kis cimborák között. Aztán a löverseny következett, majd a gyermekbál. Am itten bajok voltak. A gavallérok — Derecskey Sándor, Derecskey Laji, meg a többiek szégyelték magukat és elrohantak, így a kislányokat nem volt aki felkérje. Azért a multságban nem lett hiba. Táncoltak egymással a kislányok. Én is velük voltam és nagyszerűen mulattam. A kis cimborák közül ott voltak a találkozón: Derecskey Sándor és Lajos, Henner Aranka, Bernhard Magda és Elli, Lévy Lajos, Huber Béla, Gallov Sanyi, Szegő Éva és természetesen még más gyermekek is.

F. László Marcella:

Egyszer egy király lány c. nagy mesejátéka előadásán

a matróztáncosok Nagy Laci, Reisinger Feri és Göllner Misi. — A táncokat Bartunek Titi tanította be.

BÉLYEGROVAT.

Rovatvezető. **Dr. Parádi Ferenc.**

Az ezer tó országa.

Európa északi részében élnek a magyarokkal rokon, szorgalmas, békés finnek. Országuk Finnország, melyet ők Suominak neveznek, másfélszer akkora, mint Románia és négy és félszer akkora, mint Magyarország. Összes lakószáma még negyedrészt sem teszik ki Románia lakóinak és félannyian sincsenek, mint a magyarok. Ez azzal magyarázható, hogy Finnország nagyon közel van az északi sarkhoz és így ott állandóan sokkal hidegebb van, mint nálunk. A hidegben nem terem úgy a föld, tehát kevesebb ember tud megélni.

Finnországot azért hívják az „ezer tó országnak“, mert majdnem egész területén nagyon sok tó van egymás mellett. Ezeket nyírfás ligetek és erdők veszik körül. A lakóházak egymástól messze vannak, de azokat pompás utak kötik össze, amelyeken autók és autóbuszok közlekednek.

A finnek 21 évvel ezelőtt nyerték el szabadságukat és alkották meg szabad országukat. Azelőtt Oroszországhoz voltak csatolva.

Városaik főleg a tengerparton helyezkednek el, szép iskolákkal, üzletekkel, múzeumokkal. A főváros Helsinki.

Az újságokban olvashattuk, hogy 1940-ben Finnországban fogják megrendezni az Olimpiai versenyeket. Minden négy évben más ország rendez meg a nagy sportversenyeket, melyen az egész világ sportolói részt vesznek. 1936-ban Németországban voltak a versenyek, s akkor úgy döntöttek, hogy a következő verseny négy év múlva Japánban lesz. Közben azonban a japán-kinai háború miatt Japán lemondott az olimpia megrendezéséről, mert ahhoz nagy készülődés kell, amit Japán a háború miatt nem tud teljesíteni. A rendezőbizottság ekkor Finnországot bízta meg a versenyek megrendezésével. Így tehát két év múlva, 1940-ben Finnországban fognak a világ sportolói összegyűlni, hogy egymással megmérkőzzenek. Finnországnak kitűnő uszói, sízói, futói és eve-

zősei vannak. Ezekben a versenyszámokban valószínűleg ismét szép eredményt ér el Finnország, de más sportokban is sokat remélhet egészséges életmódot élő fiatalságától. Ott minden kis faluban és tanyán van fürdő, ahol mindenki rendszeresen fürödhetik. Ilyen rendszeres tisztálkodás mellett a fertőző betegségek nehezen terjedhetnek el. Azt gondolhatnánk, hogy a hideg miatt gyakori ott a hűlés. Ezzel

szemben aránylag sokkal ritkábban fordul elő, mint nálunk. A finnek kisgyermekkoruktól hozzászoknak a hideg éghajlathoz és így megédződve egyáltalában nem érzékenyek a hideg iránt.

Finnország északi részében lakik az alig néhány ezernyi Lapp nép, amely főleg rénszarvas-tenyésztéssel foglalkozik. Nagy csordákban járnak itt egész évben a rénszarvasok néhány lapp pásztor őrizete alatt és nagy, széles patáikkal kaparják ki a hó alól a legelésre alkalmas füvet és más apró növényzetet, amely még ott a nagy hidegben is megél. A rénszarvasok kitűnő futók és így sportcélokra is felhasználhatók. A fiatalság sítalpat köt lábára és egy-egy rénszarvasba fogózik, amely aztán szédítő sebességgel hurcolja az utána kapaszkodó sítűt. Az ilyen sport a nézőknek is kitűnő látvány, mert nagyon gyakran megtörténik, hogy a hirtelen kanyaroknál a sítű felborul, belehempereg a hóba és a szarvas most már nélküle rohan tovább. Milyen pompásan el tudnánk mi is szórakozni télen néhány ilyen rénszarvassal!

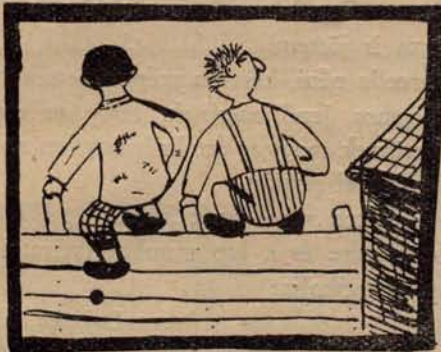
A finnek az Olimpia-rendezés javára szép bélyegsorozatot adtak ki az idén, mely sífutókat és ugrókat ábrázol. Itt mutatjuk be a sorozat három bélyegét. A képeket a „Philosport“ bélyegalbum szerkesztője bocsátotta rendelkezésünkre. A „Philosport“ bélyegalbumban minden sportbélyegnek eredeti fényképe természetesen nagyságban van meg, úgy, hogy bármely új sportbélyeget azonnal a rendes helyére lehet ragasztani. (Kapható az Új Cimborá kiadóhivatalában is a legújabb pótlapokkal együtt 250 lej előzetes beküldése mellett.)

Ahogy kis Cimboráink írnak . . .

Esfi kaland.

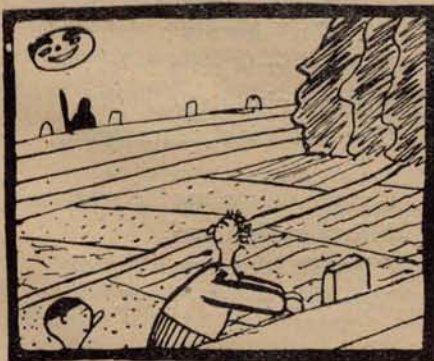
A kópé Sanyinak
Mi jutott eszébe,
Hogy ő este átmegy,
A szomszéd kertjébe.

Vele tart a Bandi
A kebel barátja,
Akinek örökké
Rongyos a kabátja.

Át a kerítésen
A szomszéd kertjébe,
Az epresnek éppen
Kellős közepébe.

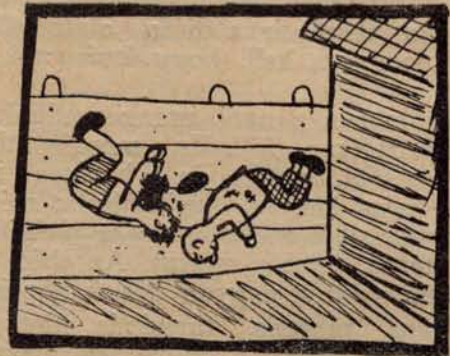
Ott aztán elkezdik
A friss epret szedni.
Mikor a holdvilág
Elkezd rájuk sütni.

Szomszéd kerítésen
Egyszer csak feltűnnek,
Furkos nagy botjával
Egy sötétlő árnyék.

Nosza a két tolvaj
Ugrik nagy sebesen,
Vissza ugranak ők
Át a kerítésen.

De meg akad lábuk
S leesnek ők oh, jaj!
Igy bünteti Isten
Mindig, aki tolvaj.

Egy kis cimborá, aki elfelejtette
a verse alá írni a nevét.

Kedves Marcella Néni!

Még Kolozsváron elhatároztuk, hogy innen fogjuk beküldeni a megfélemléseket és egyúttal írunk az itteni nyaralásunkról is.

Egy kicsi eldugott falu a Szilágyságban, ahol nyaraltunk. Vármezőnek hívják. Lakossága többnyire román és mind földművelők. Korán reggel mennek a munkába és csak késő este érkeznek haza. Kint a mezőn fogyasztják el szegényes ebédjüket is. Mindczerk dacára, mi úgy látjuk, ők boldogok és megelégedettek. Minden családnak van saját háza. Kisebb-nagyobb. Mindenkinek a tehetsége szerint.

A vidék gyönyörű, hegyes, és tele van szép kirándulóhelyekkel.

Egy hegyoldalon kút van, amely híres jó vizéről és szép kilátásáról. Lent a völgyben folyik egy kristálytisza patak. A szemben elterülő hegy csúcsán szintén van egy gyönyörű kastély, amelybe ugyancsak nyaralók vannak. Ezt a csodaszép kastélyt, és amiben itt részünk van, nem tudom hűen leírni, mert, sajnos, nem rendelkezem azzal a bizonyos Istenáldotta tehetséggel, amit írói taletnumnak neveznek.

Többek között van egy gyönyörű vízesés, amely k. b. öt méter magasságból zuhan a mélyben oly zúgással, hogy az ember saját hangját sem hallja meg.

A vízesés körül van véve nagy fehér kövekkel, hogy messziről nézve úgy látszik,

mintha márvánnyal lenne körül rakva és úgy diszítí az amúgy is csodaszép vizesést.

Miután a vidéket leírtam, írok egy keveset magunkról is. Tizenötön vagyunk lányok-fiúk vegyesen, és boldog birtokosai egy ötholdas kertnek, amelyben különböző gyümölcsfák vannak. Az idő is kedvez nekünk és így egész nap a szabadban vagyunk. Még az étkezés is a diófa alatt történik. Mondanom sem kell, hogy étvágynak nagy-szerű!

Különböben a napi munkarendünk a következő: Hétkor fölkelés, mosdás stb. után tízperces séta, azután jön a bőséges reggeli. Kávé, vajás kenyér, gyümölcsíz, méz, stb., ezt követi újból a séta, vagy a játék: ping-pang, torna, tetszés szerint. Az ebéd egykor van, ami szintén nagyon dús és tápláló.

Utána pihenés, társalgás, illetve olvasás. Ezután fürdés a szabadban. Uszni, sajnos, nem lehet, mert nem elég mély a víz. Ötkor van az uzsonna, amit jó étvággal fogyasztunk el.

Ezután elszéledünk, és csupán a vacsora-hoz hívó csengő tud minket újra összehozni az asztalhoz, ahol pillanatok alatt pusztítunk el minden ennivalót háziasszonyunk legnagyobb örömeire. Ugyanis úgy meg akar hízalni minket, hogy ne ismerjenek reánk otthon. Én ennek dacára is merem hinni, hogy voltam olyan jó cimborá, és reám fognak ismerni, ha haza megyek Isten segítségével.

Ebben a reményben üdvözljük az összes új cimborákat és kívánunk kellemes nyaralást. Ugy szintén Marcella néninek és a művész bácsinak is

kezeit csókoljuk
Meisner Renée és Éva,

Milyen hibákat találtam a Szász József III. g. o. t. dolgozatában?

Nagyon tetszett nekem a Szász Jóska beszámolója a szatmári nyári találkozó-ról. Egy pár hibát találtam benne csupán. Ezt a kifejezést: „mi satumarei kis cimborák rendeztünk egy kirándulást a „Piros berekbe“ — én így írnám: *Mi szatmári kis cimborák kirándulást rendeztünk a „Piros berekbe.“* Az „egy“ határozatlan névelőt a magyar nyelv nem használja. Német s más idegen nyelvek azonban kiteszik a szó elé. „vígkedjü“ — ezt a szót így írnám: *vígkedélyü.* *Ombodi* — ez a szó a mondatban, mint *jelző* szerepel (megjöttek az Ombodi kis cimbo-

rák). Ebben az esetben a tulajdonfőnevet is kis betűvel írjuk, mint jelzőt: *ombodi*. — utánna helyett *utána*.

Gazda János, IV. é. tan. jelölt.

Kedves jó Marcella néni!

Eljött az iskolai év vége és a boldog vakáció, amely mindnyájunknak jó pajtása.

Én a nyári szünidőt Balkácson, Balázsfalva mellett, töltöttem el. Az idő nagyon jól eltelt, a gyermek Otthoban. Az Uj Cimborát ott is nehezen vártam. Egy hónap hamar eltelik és augusztus 1-én haza is jöttem!

Marcella néni, kérem szépen, tessék megmondani Kormos Jenő bácsinak, hogy az eszperantó nyelv betüinek magyar értelmét nagyon szépen kérem küldjék el postán.

A jó Isten segedelmét kérem az Uj Cimborá szerkesztőségére és a lap munkatársaira. Marcella néni kezeit csókolja:

Incze Lajoska, I. g. o. t.

Szép álmokat Hója-erdő!

Irta: Gellért Pál.

*Hója erdő lombos fái
Sárga ruhát öltöttek,
Kiránduló kis cimborák
Hervadt fűre lépkednek.*

*Ajakukról harsog a dal,
Hogy az erdő reng bele,
Mégsem olyan sziv vidító
Hisz madárdal nincs benne.*

*Elszállt már a madár sereg
Elűzte az őszi szél.
Bágyadt képe van a tájnak
Nem sokára jön a tél.*

*Árván maradsz Hója erdő,
Most mi is elbúcsúzunk.
Minket meg az iskola hív,
Hol sok jót kell tanulnunk.*

*Ha majd a szép kikelettel
Újra jövünk sereggel
A téli szép álmaitad
Nekünk akkor meséld el.*

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Üzenjük nektek kis cimborák, hogy ha más lakásba költözködtök, vagy más városba mentek tanulni, az új címeteket azonnal közöljétek a kiadóhivatallal. Akár levelet, akár rejtvényt írtok, vagy verset, beszámolót, mindig írjátok alá a neveteket, s az osztályotok számát. A levélírás szabályaihoz tartozik még a kekezés helyének és idejének a megjelölése is.

B. Csűrös Emília. Kedves meglepetés volt a levél a mellékletekkel. Babszyka sokat fejlődött a rajzban. Egész mesét olvastam le a képről. A Pityu képe egész ügyes. Úgy látszik e technika erősen foglalkoztatja. A két fénykép aztán egészen levett a lábamról. Mindakettő remek, különösen az, amelyiken anyu, apu, szóval a gyerekekkel együtt az egész család rajta van.

Kirjákné Kovács Emma. A legújabb küldemény is megérkezett. Látszik egész lekleddel belefondódtál a munkába, mert mindig megérezed, hogy mire van legsürgősebben szükségünk.

Jolán néni. Eigondolásait a háztartástani ismeretek közlésére vonatkozóan a legteljesebb mértékben helyeseljük, s minden bizomnyal a kislányos mamák. Nem is lenne teljes az Új Cimborá nevelési programja, ha ez hiányozna belőle. Épp ezért itt nyilvánosan kérjük a kedves Jolán nénit, hogy csak tevékenykedjen ilyen irányban. Hogy érezte magát a Biblia utca 4. alatt? Amint egy kis időhöz jutok, levelet is írok.

Ósz János Népmeséit elolvastam. Használhatónak találtam. Lapunk munkájába való bekapcsolódását szívesen vesszük. A lapot címére máris megindítottuk.

E. Onody Rózi. Minden jó, ha a vége jó, s különösen, ha az ember lelkiekben összeszedi magát. A gratulációkat köszönöm, illetőleg köszönjük.

Nemes Nagy Márta. Az utóbb érkezett levelei mind megérkeztek. Azért nem válaszoltam sürgetésére, mert még az Erdélyi Szemle őszi száma nem jelent meg. Az „őszi nagytakarítást” jó elgondolásnak találtam, közlésre is kerül.

Károlyi Lajos. Várjuk, hogy Kolozsváron jártában felkeres minket is. Návrády Pötyinek a lap megindult.

L. Ady Mariska. A régi számban küldött melléklet megérkezett. Köszönöm a küldött gratulációkat, illetve köszönjük. . .

Kubán Endre. Köszönjük a szíves toborzást, a lapot Matos Barnabás úr címére már el is küldtük. Készülünk egy temesvári látogató útra, erre vonatkozóan majd írunk is kimerítően.

Borsai Gáborné. Örömmel látom, hogy az Új Cimborá gyermekmunkájában megtaláltad a helyet. Remélem a mostani kapcsolat még szorosabbra fonódik majd. Várjuk a következő dolgokat.

Rozsos Etel. A meginduló rajziskola munkáját szükségesnek és helyesnek találja, éppen a gyermekek jövőbeni elhelyezkedése szempontjából. Szükségesnek találná ha Tordán is beindítana az Új Cimborá egy ilyen párhuzamosan a kolozsvárral egy rajziskolát.

Kormos Jenő. Levele az igaz barát levele. Szeretném megszoritani érte a kezét. A szívből eredő jókívánságokat köszönjük. Külön öröm volt számomra a hír, hogy a Zizi lengyel fordításának az ügye, Tazbirowa asszony kezében van.

Héjja Béláné. A lapot beindítottuk. Reméljük a további jó összeköttetést.

Bérczes Babszy Budapest. Most már ismerlek fényképről is. Mind a két kép nagyon kedves, de nekem legjobban tetszik az, amelyiken apu, anyu is rajta vannak. S a kerekeskút a háttérben! Éppen ilyen kerek kút van nálunk is otthon. A küldött rajzodból azt látom, hogy kitartóan rajzolgatsz. No, csak továbbra is előre ezen az úton! Az ifjeni kis cimborák szeretettel köszöntenek téged. — *Bérczes Pityu II. g. o. t.*

A megkezdett levélnek várom majd a befejezését. Beküldött rajzod lényegesen jobb, mint az előzők. Azt látom belőlük, hogy a gépek erősen érdekelnek. — *Kulcsár Erzsébet Fogaras.* Elvégezted az elemi iskola VII. osztályát s hogy valami pályán végzettséged legyen, a fényképességet választottad. Nagyon helyes gondolat. Az arra való ember, aki munkáját pontosan, rendszeresen és szívesen végzi, bármilyen pályán is boldogulni fog. Külön öröm volt számomra a saját magad által készített fénykép. — *Szabady Babuka és Öcsi, Bucuresti.* A nyári élményeidről számolsz be Babuka. Marosvásárhelyen a rokonoknál pompásan telt el az idő. Jártál ki fürödni a Marosba, a szőlőbe. Az aratás különösen érdekelt, mert te még ilyet nem láttál Bukarestben. Szöcs Gabinak már megindítottuk a lapot. Írd meg azoknak is a nevét, akiket Vásárhelyen toboroztál. — *Szabady Öcsi II. el. o. t.* Ugy írtál Öcsikém, mint egy nagy. S hogy ügyetlén írásközben, *nehogy hibát ejts.* S adta ügyes legénykéje! milyen szépen írtad és jól: jöttem két t-vel, töltöttem két t-vel, fürödtünk, hajtottam. Jól van Öcsi! Ilyen szorgalommal bizomnyal meg is nyered az első díjat az osztályban. A szép őszirozsza, amit küldtetek, megjött a levélben. Köszönöm a figyelmeteket.

A körtefa.

Románból fordította: Szöcs Béla.

Ki az okos? Az bizony Pali. Ki az, aki nem hallgatja meg nagyobb testvéreinek tanácsát? Az bizony Pali. Senkifia igazságos beszédjére nem hallgat.

Lám, ma is elindult nővérével, Mioricával a kertbe, ahol mindkettőjüknek van egy-egy ágyásuk. Miorica ágyása gondozott és szebbnél szebb virág ékesíti, úgy, hogy örömmel bámulhatod azt, ugyanakkor a Palié teljesen gazos, búrjännöttes.

Hiába mondja neki Miorica:

— Pali, miért hanyagolod el az ágyásodat? Tudd meg, hogy ha nem komolyodsz meg, édes anyánk jóslása beteljesedik: nem juthatsz sohasem tovább, feljebb.

— Feljebb? — kérdi kacagva Pali.

S egy szempillantásnyi idő múlva már az öreg körtefán mászik, felfelé.

Egyszer lenéz. lekiált hahotázva a csintalan Pali: „Még feljebb!”

S amint kézzel-lábbal hadonászik, egyéb dolga nem volt az ágnak, hát letört s Palival együtt a földre zuhant. Megütötte a karját és most sír. Sír fájdalomban és a bánattól, hogy nem hallgatta meg Miorica tanácsát.

Aki nem hallgatja meg a jótanácsot, örömet keresvén, keserűségbe köstol.

FEJTÖRŐ

Szórejtvények.

1.

Kúra kúra kúra

2.

Szék $\frac{\text{pad}}{\text{a}}$ szék

3.

Hozz vizet!
1000

Megfejtési határidő: 1938 november 10. A megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Mit játszunk gyerekek?

Névnap, születésnap alkalmával, vagy éppen kiránduláskor összegyűlnek a gyermekek. Hamarhamar felveti valaki a kérdést, talán épp a vendéglátó kis leány vagy fiu:

— Mit játszunk?

A játék attól függ, hogy szabadban vagyunk — udvaron, erdőben, réten, — vagy pedig szobában. Eszerint kell megválasztani a játékot is. Játékvezetőnek a legidősebb, legügyesebb gyermeket kell megválasztani. A többieknek aztán szót kell fogadni, mert különben megbomlik a játék.

Az Uj Cimbora kirándulásain tapasztaltuk, hogy voltak türelmetlen, kapkodó, gyermekek, akik alig kezdtek be egy játékba, máris mást akartak játszani. Nem volt türelmük egyet sem végig játszani. Megmagyaráztuk, hogy ez milyen csúf és másokat is zavaró szokás s ha most meg nem változnak, nagy korukban is ilyen kapkodók, ilyen türelmetlenkedők lesznek, semmihez nem lesz kitartásuk. S bizony leszoktak ezekről a rossz szokásokról. Hiszem, hogy, akikre vonatkozik a fenti természet azok is megszivlelik ezeket.

Kérdés-felelet játék (a nagyobbaknak). Ezt a játékot szabadban is, szobában is játszhatják a gyermekek. Játékvezető sorra kérdez: Kerekas, voltál vasárnap kiránduláson? Kérdezett ugyanolyan betűvel kezdődő szóval felel: *Kedden* voltam és nem vasárnap. Másiktól kérdi: Szántottál-e tarlóföldön szekérel? Felelő mondjuk ezt feleli: Szalmaszálból csináltattam szekeret... Vagy: *Ki* tanyája ez a nyárfás? Felelet: *Kikirikiki* kukorit, ott a kakas. — Érdekesebbnél érdekesebb mondatokat lehet kitalálni. Aki ismétel egy elhangzott mondatot, zálogot fizet.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „*Studium*“ könyvkiadó R. T.-hoz, Budapest, Kecskeméti-u. 8. sz., az Uj Cimbora számlájára szíveskedjenek befizetni Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. — Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek., Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Colțesti.
Simon Sándor, Baciú
Kormos Jenő, Chiend

* * *

Minden cikkért a szerzője felelős.